

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὴν Ποιότητα τῆς Λέξεως γινομένων Παθῶν.

Τῶν εἰς αὐτὴν ἀπλῆς τὴν Λέξιν γινομένων Παθῶν, τὰ μὲν εἰς τὴν Ποσότητα αὐτῆς γίνονται, ὡς τὰ κατὰ Πλεονασμὸν, καὶ Ἐνδεικνυ προλεχθέντα, τὰ δὲ εἰς τὴν Ποιότητα, ὅσα οὔτε προσθίσκονται, οὔτε ἀφαιρούσιν ἐξ αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τὰς Συλλαβὰς αὐτῆς, ἢ τὰ Στοιχεῖα κάμνουσιν ἢ Παραλλαγῆν· τὰ ἑποῖα εἰς Μετάθεσιν, Μετάληψιν, καὶ Τμησίαι διαίρουσιν ἐδικῶς.

Μετὰθεσις.

Ἡ Μετάθεσις εἶναι Στοιχείου Μετακίνησις ἐκ τῆς ἰδίας Τάξεως ἐφ' ἑτέρας· ὡς Στρέγω, ἀντὶ Στέργω· καὶ τὰ Σύμφετα διὰ τῆς ΕΞ, Προθέσεως ἐπιμένου Συμφώνου, ὡς ξερρίζωνω, ἀντὶ ἐκρρίζωνω· ξεκαθαρίζω, ἀντὶ ἐκκαθαρίζω· καὶ τὰ ὅμοια.

Μετάληψις.

Ἡ Μετάληψις εἶναι Στοιχείου Μετακίνησις, εἰς τὴν ἰδίαν Τάξιν ἑτέρου λαμβανομένου· ὡς ἀπόθανεν, ἀντὶ ἀπέθανεν, ἀπόμεινεν, ἀντὶ ἀπέμεινε· σκάφτω, ἀντὶ σκάπτω· ζέλω, ἀντὶ ζέλλω· προφθάξω, ἀντὶ προφθάσω· καὶ τὰ τοιούτωρπα. Κατ' αὐτὸ τὸ Πάθος ἐπίσπεται διὰ χρείαν Στιχουργικῆς Ὁμοιοκαταληξίας καὶ τὰ ῥήματα τῶν Ὑποτακτικῶν Ἐγκλίσεων δὲν κάμνουσι τὴν συνήθη Ὑποταγήν, ὡς εἰς τὸ, εἰσακουσθούμεν τοῦ δευτέρου Στίχου τῶν κατωτέρω εἰς Παράδειγμα τεθειμένων.

»Θερμῶς ἡμεῖς οἱ Δούλοι σου ὄλοι παρακαλοῦμεν,
Καὶ θέλομεν τὴν σήμερον ἵνα εἰσακουσθούμεν.

Τμησίαι.

Ἡ Τμησίαι εἶναι συνθέτου Λόγου Ἀνάλυσις εἰς δύο Λέξεις· ὡς ἄκρα πόλις, ἀντὶ ἀκρόπολις.

Καὶ τὰ μὲν εἰς τὴν Ποσότητα καὶ τὴν Ποιότητα τῆς Λέξεως Πάθη τοσαῦτα εἶναι, καὶ τοιουτῶρτως γίνονται καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Διάλεκτον· τὰ δὲ εἰς τὰ περὶ τὴν Λέξιν, ἢ εἰς αὐτὰ, ἢ ἐξ αὐτῶν συμβαίνοντα, ὡς ἐπομένως ἔχουσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῶν γινομένων Παθῶν εἰς τὰ περὶ τὴν Λέξιν ἐπιθεωρούμενα.

Θεωρούμενα περὶ τὴν Λέξιν εἶναι αἱ Προσωδῖαι, καὶ ἐξ αὐτῶν ὁ Τόνος, ὁ Ἀπόστροφος, καὶ ἡ Ὑφέν εἰς τὰ Πάθη ἐνέχονται· καὶ ἢ εἰς ἑαυτὰς πάσχουσι, ἢ ἡ Λέξις δι' αὐτάς. Καὶ εἰς ἑαυτὰς μὲν, ὡς ὅταν ὁ Τόνος ἀπαθούς μενούσης τῆς Λέξεως, ἀπὸ Συλλαβῆν εἰς Συλλαβῆν μετατίθεται· ἢ ἡ Λέξις δι' αὐτάς, ὡς ὅταν διὰ τὸν Ἀπόστροφον ἀφαιρήται ἐκ τῆς Λέξεως Στοιχεῖον, ἢ Συλλαβή, καὶ διὰ τὴν Ὑφέν δύο Συλλαβαὶ ὡς μία λαμβάνονται. Μερικωτέρως δὲ καὶ τὰ περὶ τούτων ἐκτιθέμενα ἔχουσι οὕτω.

Τόνου Μετάθεσις.

Τόνου Μετάθεσις εἶναι Μετακίνησις τοῦ ἰδίου ἐκ τοῦ οἰκείου τόπου πρὸς ἕτερον· γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὰ ἀκόλουθα.